

LUONNOS

Teknologiateollisuuden lausunto automaattisen päätöksenteon säännösluonnoksista

Teknologiateollisuus on kiirehtinyt riittävän oikeudellisen pohjan valmistelua automaattiselle päätöksenteolle, joka on jo käytössä eri hallinnonaloilla.

Lausuttavassa muistiossa tarkastellaan yleisten säännösten lisäämistä hallintolakiin. Lähtökohtana on nimenomaisesti hallintopäätösten sääntöpohjainen automaatio. Pidämme tärkeänä, että säännökset antavat selkeän pohjan myös tekoälyratkaisujen käyttöön valmistelevassa hallintotoiminnassa.

Automaation käyttöala

Ehdotettu käyttöalasäännös on valituista lähtökohdista nähdäksemme asianmukainen pohja päätösautomaation käyttämiseen. On hyvä, että se kattaa myös oikeusvaikutuksia tuottavan valmistelevan hallintotoiminnan.

Harkittavaksi esitämme, antaako säännösluonnos riittävän selkeän pohjan tekoälyn käytölle laajasti valmistelevassa hallintotoiminnassa vai olisiko asia syytä erikseen itse säännöstekstissä mainita. Selventävälle säännökselle saattaisi olla tarve, koska säännöksen soveltajat eivät aina ole lainoppineita.

Oikeussuojakeinot

Pidämme tärkeänä, että oikaisuvaatimukset voidaan ratkaista automaattisesti. Muistiossa tarkasteltu käyttöalasäännös on toimiva ja kannatettava, mahdollistaen myös oikaisuvaatimuksen käsittelyn.

Tietosuoja

Teknologiateollisuus jakaa valmistelijoiden näkemyksen siitä, että erityisiä suojatoimia ei hallintolakiin pohjautuvassa päätösautomaatiossa tarvita, vaan hyvän hallinnon takeet ovat tässä suhteessa riittävät.

Erityisten henkilötietoryhmien käsittelyyn automaattisessa päätöksenteossa tulee kiinnittää erityistä huomiota ja tässä yhteydessä erityisille suojatoimille voi olla tarve. Lisäksi olisi syytä varmistaa, että sääntely antaa riittävän perustan tehdä automatisoituja päätöksiä myös alaikäisiä koskien; esimerkiksi päivähoito-, esiopetus- ja koulupaikkojen allokointi olisi mitä oivallisinkin sovelluskohde tekoälyratkaisujen käytölle.

Käsittelyn julkisuus ja läpinäkyvyys

Pidämme muistiossa tarkasteltua lähestymistapaa menettelyn läpinäkyvyydestä oikeana. Ehdotetut säännökset ovat toimivat ja sopivan yleisellä tasolla, sopien hallintolain kokonaisuuteen.

Teknologiateollisuus ry

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289-2

Muut huomiot

Teknologiateollisuus haluaa edelleen kiinnittää huomiota siihen, että sääntelyn valmistelulla on huomattava kiire. Virkavastuuta koskevat säännökset tulisi saada lausuttaviksi vielä tämän vuoden aikana.

Helsingissä, elokuun 20 päivänä 2021